

Aan: Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Directoraat-Generaal Ruimtelijke Ordening - Directie Ruimtelijk Beleid
t.a.v. mevrouw M. Keijzer

Betreft: Zienswijze NTFU op de Ontwerp-Nota Ruimte 2050
Veenendaal, 15 december 2025

Geachte mevrouw Keijzer,

Met deze brief dient de NTFU haar zienswijze in op de Ontwerp-Nota Ruimte 2050. Onze complimenten voor de integrale benadering van de ruimtelijke opgaven en de aandacht voor gezondheid, natuur, mobiliteit en leefomgevingskwaliteit. Vanuit onze positie als landelijke wielersportbond constateren wij dat sportief fietsen – mountainbiken, gravelbiken én wegwielrennen – een substantiële bijdrage levert aan deze beleidsdoelen en daarom onderdeel zou moeten zijn van de nationale ruimtelijke strategie.

Volgens de Wielersportmonitor 2025 (IPSOS) telt Nederland 1.595.640 sportieve fietsers, waarvan ruim 1,3 miljoen zich bezighoudt met wielrennen, circa 650.000 actief mountainbiken en bijna 250.000 gravelbiken, waarbij sportieve fietsers zich vaak in meerdere disciplines bewegen. In lijn met de stijgende lijn die in 2023 al zichtbaar was, bevestigen deze cijfers een langdurige en structurele groei van het sportief fietsen in Nederland. Deze omvang onderstreept dat sportief fietsen een maatschappelijke voorziening van betekenis is voor gezondheid, recreatie, natuurbeleving en regionale aantrekkingskracht. Op basis van onze visie en praktijkervaring brengen wij vijf uitgangspunten naar voren die relevant zijn voor de ruimtelijke keuzes die in de Nota Ruimte worden gemaakt:

- Een gezonde leefomgeving vormt de basis voor een vitaal Nederland. Sportief fietsen is één van de grootste beweegvormen van Nederland en ondersteunt nationaal preventiebeleid.
- Natuurbeleving en verantwoord recreatief gebruik versterken natuurdoelen wanneer deze ruimtelijk zorgvuldig worden ingepast.
- Sportief fietsen maakt zichtbaar waar de infrastructuur veilig, overzichtelijk en toekomstbestendig functioneert.
- Sportieve fietsinfrastructuur versterkt regionale identiteit en recreatieve aantrekkingskracht.
- Leefomgevingskwaliteit ontstaat wanneer de omgeving uitnodigt tot bewegen, ontdekken en genieten.

Deze uitgangspunten leiden tot vijf verzoeken aan het Rijk:

1. Veranker sportief fietsen in de Nationale Omgevingsvisie

Erken mountainbikeroutes en ruimte voor gravel en wielrennen als structurele voorzieningen die bijdragen aan gezondheid, recreatie, leefomgevingskwaliteit en regionale ontwikkelkracht. Met 1,6 miljoen sportieve fietsers (zesde plek RIVM-sportladder) verdient dit structurele ruimtelijke verankering.

2. Ontwikkel nationaal kader voor toegang en gebruik van natuurgebieden

Formuleer één helder nationaal kader dat fietsers, terreinbeheerders en overheden houvast biedt, zodat toegang tot natuurgebieden eerlijk wordt geregeld en verantwoord gebruik vanzelfsprekend wordt.

3. Stel een Nationaal Ontwikkelkader MTB en gravel vast

De toekomstbeelden uit onze visie "Nieuwe Paden 2035" laten zien hoe een samenhangend landelijk netwerk van onverharde en halfverharde verbindingen aansluit op woonkernen en regionale recreatieve systemen. Het ontwikkelkader hanteert de richtlijn dat iedere inwoner binnen enkele minuten toegang heeft tot veilige, aantrekkelijke en duurzaam ingerichte paden om in de natuur te fietsen. Dit versterkt recreatieve nabijheid en zorgt voor betere spreiding van recreatiedruk, doordat mensen niet meer met de auto naar verderaf gelegen routes hoeven.

4. Neem sportief wegfietsen op in de nationale mobiliteitsopgave

Betrek perspectieven uit de wielersport structureel bij het ontwerp van o.a. stad-landverbindingen, het landelijk gebied en recreatieve doorfietsstructuren. Sportieve fietsers ervaren waar wegverhardingen onveilig worden, waar zichtlijnen problematisch zijn, en waar de combinatie van verschillende verkeerssoorten onder druk staat.

Door deze gebruikersgroep structureel te betrekken bij infrastructuurplanning ontstaat een veiliger netwerk voor alle weggebruikers. Bovendien stimuleert sportief fietsen het fietsgebruik voor woon-werkverkeer, wat bijdraagt aan de ontlasting van het wegennet en vermindering van uitstoot.

5. Integreer sportief fietsen in gebiedsgerichte uitvoering

Sportief fietsen vervult een verbindende rol tussen gezondheid, natuur, recreatie en mobiliteit. Wij verzoeken het Rijk dit thema structureel mee te nemen in regionale gebiedsagenda's en in integrale ruimtelijke planvorming, passend bij de integrale benadering die de Ontwerp-Nota voorstaat.

Wij lichten onze zienswijze graag toe en denken graag mee in de verdere uitwerking richting de definitieve Nota Ruimte en de bijbehorende Uitvoeringsagenda.

Met vriendelijke groet,

Marina van Dijk
Belangenbehartiger
Wielersportbond NTFU

Contact: mvandijk@ntfu.nl

Bijlage: NTFU Mountainbike- en gravelbikevisie 2035 "Nieuwe Paden"